

**S.P.Mandali's
Ramnarain Ruia Autonomous College**

Syllabus for T.Y.B.A.

Program: B.A.

Course: Marathi (RUAMAR)

(Credit Based Semester and Grading System with effect
from the academic year 2019–2020)

SEMESTER V

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR501	04	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	04	04

SEMESTER VI

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR601	04	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	04	04

Course Code: T.Y.B.A

Course Title: Marathi I (RUAMAR 501 & RUAMAR 601)

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Academic year 2019-20

Learning Objectives:

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास या विषयपत्रिकेतर्गत मराठी भाषेच्या आरंभापासून ते १८१८ पर्यंतच्या मराठी साहित्यातील ठळक टप्प्यांचा परिचय विद्यार्थ्यांना व्हावा हा हेतू आहे. मराठी साहित्याची समृद्ध परंपरा वाङ्मयदृष्ट्या परिचित व्हावी तसेच या वाङ्मयनिर्मितीमागील सामाजिक – सांस्कृतिक – राजकीय प्रेरणा कळाव्यात, या प्रेरणा आणि वाङ्मयनिर्मिती यांचे नाते स्पष्ट व्हावे हा प्रयत्न आहे.

Learning Outcomes:

आधुनिक मराठी वाङ्मयामागे उभी असलेली मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाची समृद्ध परंपरा विद्यार्थ्यांना समजते. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयातील संत (विविध पंथीय वाङ्मय) – पंत – तंत या ठळक वाङ्मयीन प्रवृत्ती परिचित होतात.

Detail Syllabus

SEMESTER V		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR501	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	04
घटक १	मराठी साहित्याची सुरुवात व महानुभावीय वाङ्मय. अ.मराठी साहित्याची सुरुवात – मराठी : देशीभाषा म्हणून ८वे, ९वे शतक परिचय, मराठीतील आद्यग्रंथ चर्चा, शिलालेख, ताम्रपट यावरील मराठी लेखन – थोडक्यात परिचय. ब. महानुभाव संप्रदायाची ठळक वैशिष्ट्ये : द्वैती तत्त्वज्ञान, पंचकृष्ण, चक्रधरांचे व्यक्तिमत्त्व, मराठीचा स्वीकार व आग्रह, सांकेतिक लिपी.महानुभाव वाङ्मय : चरित्रग्रंथ, तत्त्वज्ञानग्रंथ, सातीग्रंथ, स्फुट गद्य – पद्य – धवळे, टीकाग्रंथ, व्याकरणग्रंथ	15 lectures
घटक २	वारकरी पंथियांचे वाङ्मय – १ अ.यादवकालीन महाराष्ट्रात वारकरी पंथाची प्रस्थापना, पंढरीचा भक्तिसंप्रदाय हा महाराष्ट्रातील प्रमुख संप्रदाय, वारकरी संप्रदाय म्हणून तेराव्या शतकात धार्मिक, सामाजिक व साहित्यिकदृष्ट्या प्रभावी. ब. ज्ञानदेव – नामदेव व त्यांच्या प्रभावळीतील इतरांचे वाङ्मय	15 lectures

घटक ३	वारकरी पंथियांचे वाङ्मय – २ अ. बहमनी राजवट, एकनाथकालीन महाराष्ट्र, तमोयुग. एकनाथ, एकनाथपंचक यांचे वाङ्मय ब. शिवकालीन महाराष्ट्र – स्वराज्यप्रेरणा. तुकाराम, तुकारामाचे शिष्य यांचे वाङ्मय.	15 lectures
घटक ४	पंडिती काव्य अ. पंडिती काव्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये, पंडिती काव्याचे गुणदोषचर्चा ब. पंडित कवी – मुक्तेश्वर, मोरोपंत, रघुनाथपंडित, सामराज, निरंजनमाधव, वामनपंडित, नागेश, विठ्ठल.	15 lectures

References (Common Reference Books For Sem V & VI):

- 1) जोग, रा. श्री. व इतर (संपा.) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड ३, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प. आ., १९७३.
- 2) तुळपुळे, शं. गो., पाच संतकवी, सुविचार प्रकाशन मंडळ, पुणे, १९८४, (ति.आ.)
- 3) तुळपुळे, शं. गो. व इतर (संपा.) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड १, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प.आ., १९८४.
- 4) मालशे, सं. गं. व इतर (संपा.) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड २ भाग १ व २, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प.आ., १९८२.
- 5) भावे, वि. ल. महाराष्ट्रसारस्वत, पॉप्युलर, मुंबई, आ. ५वी, १९६३.
- 6) धोंड, म. वा., (संपा.) मऱ्हाटी लावणी, मौज, मुंबई, १९५६.
- 7) शेणोलीकर, ह. श्री., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, मोघे प्रकाशन, कोल्हापूर, १९७१.
- 8) सहस्रबुद्धे, म. ना., मराठी शाहिरी वाङ्मय, ठोकळ, पुणे, १९६१.
- 9) सरदार, गं.बा., संत साहित्याची सामाजिक फलश्रुती, म. सा. प., पुणे, १९७०, (ति.आ.)
- 10) र. वि. हेरवाडकर, मराठी बखर

Detail Syllabus

SEMESTER _VI_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR601	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	04
घटक १	शाहिरी वाङ्मय अ. लावणी, पोवाडे या काव्यप्रकारांची स्वरूपवैशिष्ट्ये ब. काही लावणीकार – होनाजी बाळा, रामजोशी, प्रभाकर, अनंतफंदी, परशराम. या शाहिरींचा व त्यांच्या साहित्याचा परिचय.	15 lectures
घटक २	महानुभाव व वारकरी यांखेरीज इतर पंथियांचे वाङ्मय अ. नाथ, दत्त या पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप ब. समर्थ, लिंगायत या पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप	15 lectures
घटक ३	हिंदू धर्माखेरीज इतर धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती ख्रिस्ती धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती (ख्रिस्ती – फादर स्टीफन्स, क्रुऑ सालंदाज (फादर क्रुआ), पाद्री अल्मैद) इस्लामी धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती (इस्लामी – मुंतोजी (मृत्युंजय), हुसेन अंबरखान, शेख महंमद, शहामुनी)	15 lectures
घटक ४	बखर गद्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये अ. बखरी – शिवपूर्वकालीन – महिकावतीची उर्फ माहीमची बखर, राक्षसतागडीची लढाई बखरी – शिवकालीन – शिवछत्रपतींचे चरित्र – कृष्णाजी अनंत सभासद, चित्रगुप्तविरचित शिवाजी महाराजांची बखर, श्री. शिवछत्रपतींची ९१ कलमी बखर – दत्तो त्रिमल वाकेनिस, मल्हार रामराव चिटणीसविरचित श्री शिव छत्रपतींचे सप्तप्रकरणात्मक चरित्र. ब. बखरी – पेशवेकालीन – नाना फडणविसाचे आत्मचरित्र, श्रीरामदासस्वामीचे चरित्राची बखर उर्फ हनुमंतस्वामीची बखर, पेशव्यांची बखर – कृष्णाजी विनायक सोहनी, पाणिपतची बखर – रघुनाथ यादव, भाऊसाहेबांची बखर – कृष्णाजी शामराव, खड्यांच्या स्वारीची बखर.	15 lectures

References (Common Reference Books For Sem V & VI)

SEMESTER V

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR502	04	भारतीय साहित्यशास्त्र	04	04

SEMESTER VI

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR602	04	पाश्चात्य साहित्यशास्त्र	04	04

Course Code: T.Y.B.A
Course Title: Marathi II
(RUAMAR 502 & RUAMAR602)

भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्यशास्त्र

Academic year 2019-20

Learning Objectives:

साहित्यशास्त्र या विषयपत्रिकेतर्गत सत्र ५ साठी भारतीय साहित्यशास्त्र आणि सत्र ६ साठी पाश्चात्य साहित्यशास्त्र अशा अभ्यासपत्रिका नेमण्यात आल्या आहेत. भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्यशास्त्रात मांडल्या गेलेल्या विविध सिद्धांतांचा यात अंतर्भाव केला आहे. त्याद्वारे साहित्याचे स्वरूप, साहित्य भाषा, साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया, प्रयोजन आणि समीक्षणात्मक संज्ञा यांची जाण विद्यार्थ्यांना यावी आणि साहित्याच्या संदर्भातील तात्विक प्रश्नांचे विद्यार्थ्यांना आकलन व्हावे हा या विषयपत्रिकेमागील हेतू आहे.

Learning Outcomes:

मराठी साहित्य परंपरेचे प्राचीन – मध्ययुगीन संस्कृत साहित्यपरंपरेशी आणि पाश्चात्य साहित्यपरंपरेशी असलेले नाते विद्यार्थ्यांना परिचित होते. ठळक साहित्यशास्त्रीय संकल्पनांविषयी त्यांना स्पष्टता येते. पुढील समीक्षात्मक वाटचालीचा पाया तयार होतो.

Detail Syllabus

SEMESTER V		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR501	भारतीय साहित्यशास्त्र	04
घटक १	भारतीय साहित्यशास्त्र : संकल्पना व सिद्धान्त - १ 1. भरताचे रससूत्र 2. अलंकारविचार, वक्रोक्तिविचार 3. रीतिसिद्धान्त, ध्वनिसिद्धान्त 4. औचित्यविचार	15 lectures
घटक २	भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्याचा आस्वाद रससिद्धान्ताचे भाष्यकार : 1. भट्टलोल्लट 2. श्रीशंकुक 3. भट्टनायक 4. अभिनवगुप्त	15 lectures
घटक ३	भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्यभाषेचे स्वरूप व कार्य 1. शब्दशक्ती : अभिधा, लक्षणा व व्यंजना 2. वृत्त, छंद, मुक्तछंद	15 lectures
घटक ४	भारतीय साहित्यशास्त्र : निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार 1. साहित्यनिर्मितीमागील कारणे : प्रतिभा, व्युत्पत्ती व अभ्यास 2. साहित्याची प्रयोजने : भरत ते अभिनवगुप्त	15 lectures

References (Common Reference Books For Sem V & VI):

- 1) कंगले, र. पं., प्राचीन काव्यशास्त्र, मौज प्रकाशन, मुंबई, १९७४
- 2) कंगले, र. पं., (संपा.) रस – भाव – विचार, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९७३
- 3) करंदीकर, गो. वि., (भाषांतर) अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र, मौज, मुंबई, १९७८
- 4) कुलकर्णी, वा. ल., साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा, पॉप्युलर, मुंबई, १९७५
- 5) गाडगीळ, स. रा., काव्यशास्त्रप्रदीप, व्हीनस, पुणे, (सहावी आवृत्ती), २००३
- 6) देशपांडे, ग. त्र्यं., भारतीय साहित्यशास्त्र, पॉप्युलर, मुंबई, (ति. आ.), १९८०
- 7) नेमाडे, भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत, औरंगाबाद, १९८७
- 8) पाटणकर, रा. भा., सौंदर्यमीमांसा, मौज, मुंबई, (ति. आ.), २००४
- 9) पाटणकर, वसंत, साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या, पद्मगंधा, पुणे, २००६
- 10) पाटील, गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, मॅजेस्टिक, मुंबई, १९८१
- 11) धायगुडे सुरेश, पाश्चात्य साहित्यशास्त्र
- 12) बेडेकर, दि. के., साहित्यविचार, पॉप्युलर, मुंबई, १९७५
- 13) रसाळ, सुधीर, कविता आणि प्रतिमा, मौज, मुंबई, १९८२
- 14) गणोरकर, प्रभा, डहाके वसंत आबाजी व इतर, (संपा.), वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, ग. रा. भटकळ फाऊंडेशन, मुंबई, २००१
- 15) राजाध्यक्ष, विजया व इतर, (संपा.), मराठी वाङ्मयकोश, खंड ४, (समीक्षा संज्ञा), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२

Detail Syllabus

SEMESTER _VI_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR602	पाश्चात्य साहित्यशास्त्र	04
घटक १	पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचे स्वरूप 1. अनुकृतिसिद्धान्त : प्लेटो व अरिस्टॉटल 2. पाश्चात्यांनी केलेल्या काव्यव्याख्या : वर्डस्वर्थ, कोलरिज, कोर्टहॉप, एडगर अलन पो, अर्नोल्ड	15 lectures
घटक २	पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याची भाषा 1. रूपक, प्रतीक व प्रतिमा 2. अनेकार्थता, नियमोल्लंघन, अपरिचितीकरण	15 lectures
घटक ३	पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याची निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार 1. कोलरिजचा कल्पनाशक्तीचा व चमत्कृतीशक्तीचा सिद्धान्त 2. आत्माविष्कार, जीवनभाष्य, सामाजिक बांधिलकी (मार्क्सवादी विचारासह) - ही प्रयोजने	15 lectures
घटक ४	पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचा आस्वाद 1. अरिस्टॉटलचा कॅथार्सिसचा सिद्धान्त 2. रिचर्ड्सचा प्रेरणासंतुलनाचा सिद्धान्त	15 lectures

- References (Common Reference Books For Sem V & VI)

SEMESTER V

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR503	04	साहित्य आणि समाज	3.5	03

SEMESTER VI

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR603	04	साहित्य आणि समाज	3.5	03

Course Code: T.Y.B.A

Course Title: Marathi III (RUAMAR 503 & RUMAR 603)

साहित्य आणि समाज

Academic year 2019-20

Learning Objectives:

या विषयपत्रिकेचा हेतू साहित्य आणि समाज – संस्कृती यांचे अन्योन्यसंबंध तात्विक पातळीवर विद्यार्थ्यांना समजावून सांगणे हा आहे. त्यासाठी या विषयपत्रिकेतर्गत महत्त्वाच्या समाजशास्त्रीय सिद्धांतांचा परिचय विद्यार्थ्यांना करून दिला जातो. १९६० नंतर मराठी साहित्यामध्ये निर्माण झालेल्या स्त्रीवादी, महानगरीय, ग्रामीण आणि दलित या प्रमुख वाङ्मयप्रवाहांचा परिचय होऊन साहित्य आणि समाज यांच्यातील नाते विद्यार्थ्यांना ठळकपणे प्रतीत व्हावे असा उद्देश आहे.

Learning Outcomes:

या विषयपत्रिकेतून साहित्याकडे पाहण्याच्या लौकिकतावादी समीक्षापद्धतीचा प्रत्यय विद्यार्थ्यांना येतो. साहित्यनिर्मिती ही गोष्ट किती व्यामिश्र आहे, त्याचे साहित्यिकाशी, समाजाशी आणि रसिकाशी नाते कसे गुंतागुंतीचे असते हे त्यांना उलगडते. स्त्रीवादी, महानगरीय, ग्रामीण आणि दलित या नव्या वाङ्मयप्रवाहात निर्माण होणाऱ्या कलाकृतींविषयी स्वागतशील दृष्टिकोण विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित होतो.

Detail Syllabus

SEMESTER V		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR503	साहित्य आणि समाज	3.5
घटक १	साहित्य – समाज अन्योन्यसंबंध अ. साहित्य, समाज, संस्कृती या संकल्पना व त्यांच्या परस्परसंबंधाचे स्वरूप ब. साहित्य – समाज संबंध – तेन, मार्क्स यांचे सिद्धांत, मार्क्सवादी समीक्षापद्धती – रिफ्लेक्शन मॉडेल, निगेटिव्ह नॉलेज मॉडेल, लॅंग्वेज सेंटर्ड मॉडेल	15 lectures
घटक २	स्त्रीवादी जाणिवेचे साहित्य अ. स्त्रीवादी साहित्याची संकल्पना व मराठीतील परंपरा ब. सोनाटा, महेश एलकुंचवार यांच्या नाटकाचे स्त्रीवादी वाचन व अभ्यास	15 lectures
घटक ३	महानगरी जाणिवेचे साहित्य अ. महानगरी जाणिवेच्या साहित्याची संकल्पना आणि मराठीतील परंपरा ब. 'प्रतिबद्ध', वसंत आबाजी डहाके यांच्या कादंबरीचा अभ्यास	15 lectures

References (Common Reference Books For Sem V & VI):

- 1) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड ५, भाग १ – संपादक – रा. श्री. जोग, म. सा. परिषद, पुणे, १९७३
- 2) कादंबरीविषयी – हरिश्चंद्र थोरात, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००६
- 3) टीकास्वयंवर – भालचंद्र नेमाडे, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९०
- 4) कादंबरी – एक साहित्यप्रकार – हरिश्चंद्र थोरात, शब्द पब्लिकेशन्स, मुंबई, २०१०
- 5) मराठी वाङ्मयकोश, - खंड ४ (समीक्षा संज्ञा) समन्वयक संपादक – डॉ. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२
- 6) वाङ्मयीन संज्ञा – संकल्पना कोश – संपादक, प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके व इतर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई २००१
- 7) ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या – आनंद यादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९७९
- 8) ग्रामीणता – साहित्य आणि वास्तव – आनंद यादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९८१
- 9) धार आणि काठ – नरहर कुरुंदकर, १९७१
- 10) दलित साहित्य – प्रवाह व प्रतिक्रिया – गो. म. कुळकर्णी, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे १९८६
- 11) निळी पहाट – रा. ग. जाधव, प्राज्ञपाठशाळा, वाई, १९७८
- 12) दलित साहित्य – एक चिंतन – अर्जून डांगळे (संपा.), महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती आणि मंडळ, मुंबई, १९७८
- 13) दलित साहित्य – वेदना आणि विद्रोह – भालचंद्र फडके, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, १९७७ (प्र. आ.), १९८९ (दु. आ.)
- 14) दलित साहित्याची स्थितिगती – केशव मेश्राम व इतर (संपा.), मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव पब्लिकेशन्स, मुंबई, १९९७
- 15) स्त्रीवादी समीक्षा – सैद्धान्तिक चौकट – डॉ. मिलिंद मालशे, श्रीवाणी, ऑक्टोबर १९९३
- 16) स्त्रीवादी साहित्य समीक्षा – स्वरूप आणि व्याप्ती – वसंत आबाजी डहाके, श्रीवाणी – ऑक्टोबर, १९९३
- 17) स्त्रीवादी साहित्य आणि समीक्षा विशेषांक – अनुष्टुभ, सप्टें. – ऑक्टो. १९९६
- 18) स्त्रीवादी समीक्षा – स्वरूप आणि उपयोजन – दिलीपराज प्रकाशन, पुणे, १९९३
- 19) समाज आणि साहित्य, सदा कऱ्हाडे, लोकवाङ्मयगृह, १९९९
- 20) किंबहुना, रविंद्र किंबहुने, लोकवाङ्मयगृह
- 21) साहित्य आणि समाज, संपा. नागनाथ कोत्तापल्ले (गो. मा. पवार गौरवग्रंथ) प्रतिमा प्रकाशन, २००७
- 22) समीक्षेतील नव्या संकल्पना, संपा. मनोहर जाधव, स्वरूप प्रकाशन, २००१
- 23) मराठी नाटकांतील स्त्रीप्रतिमा, मुक्ता मनोहर, सुगावा प्रकाशन, १९८८

- 24) मराठी नाट्यपरंपरा – शोध आणि आस्वाद, तारा भवाळकर, मेहता पब्लिशिंग, १९९५
- 25) सामाजिक नाटक – स्वरूपविचार, प्रकाश मेदककर, साहित्यसेवा, १९९१
- 26) दलित साहित्य – वेदना आणि विद्रोह, भालचंद्र फडके, श्रीविद्या प्रकाशन, १९८९
- 27) ग्रामीण साहित्य चळवळ आणि आम्ही, वासुदेव मुलाटे, स्वरूप प्रकाशन, २००५
- 28) स्त्रीप्रश्नाची वाटचाल, संपा. विद्युत भागवत, प्रतिमा प्रकाशन, २००४
- 29) ग्रामीण कथा – स्वरूप आणि विकास, वासुदेव मुलाटे, स्वरूप प्रकाशन, २००५
- 30) मराठी भाषा आणि साहित्य, संपा. वि. भा. देशपांडे, स्नेहल तावरे, मेहता पब्लिशिंग, १९९०
- 31) मराठीतील ठळक वाङ्मयीन प्रवाह – डॉ. वसंत शेकडे, प्रा. वसंत भोसले, प्रा.बाळासाहेब लाहोर, डॉ. संजय नगरकर, डॉ. ज्ञानेश्वर वाल्हेकर, नवनरेंद्र प्रकाशन, अहमदनगर, २०१०
- 32) कादंबरी – सार आणि विस्तार, महेंद्र कदम, अक्षरदीप प्रकाशन, २००७
- 33) स्त्रीवादी समीक्षा – संकल्पना व उपयोजन, संपा. मंगला वरखेडे, का. स. वाणी प्रगत अध्ययन केंद्र, १९९९
- 34) स्त्रीवादी समीक्षा – स्वरूप व उपयोजन, अश्विनी धोंगडे, दिलीपराज प्रकाशन, १९९३
- 35) भारतीय संदर्भातून स्त्रीवाद, शोभा नाईक, लोकवाङ्मयगृह, २००७
- 36) स्वागत – कैलास दौंड, ललित, मार्च २०१५
- 37) दलित साहित्याची स्थितीगती, संपा. केशव मेश्राम, उषा देशमुख, मुंबई विद्यापीठ, अनुभव प्रकाशन, १९९७
- 38) दलित साहित्य – प्रवाह आणि प्रतिक्रिया, गो. म. कुळकर्णी, मेहता पब्लिशिंग, १९९७
- 39) निळी क्षितिजे, रा. ग. जाधव, अमेय प्रकाशन, १९८२
- 40) क्षितीजावरील शलाका, शारदा साठे, ग्रंथाली प्रकाशन, २००४
- 41) मालशे, मिलिंद, आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धान्त आणि उपयोजन, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई, १९९५
- 42) रसाळ, सुधीर, कविता आणि प्रतिमा, मौज, मुंबई, १९८२
- 43) गणोरकर, प्रभा, डहाके वसंत आबाजी व इतर, (संपा.), वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, ग. रा. भटकळ फाऊंडेशन, मुंबई, २००१
- 44) राजाध्यक्ष, विजया व इतर, (संपा.), मराठी वाङ्मयकोश, खंड ४, (समीक्षा संज्ञा), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२

Detail Syllabus

SEMESTER _VI_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR603	साहित्य आणि समाज	3.5
घटक १	सामाजिक स्थित्यंतरे आणि मराठी साहित्य अ. महाराष्ट्रातील सामाजिक स्थित्यंतरे व मराठी साहित्य – मागोवा ब. साहित्य – समाज संबंध – रा. ग. जाधव आणि दि. के. बेडेकर यांच्या लेखाआधारे १. 'हस्तिदंती मनोऱ्याबाहेर' – 'निवडक समीक्षा' रा. ग. जाधव २. 'मराठी वाङ्मयाची सामाजिक पार्श्वभूमी', 'साहित्यविचार' – दि. के. बेडेकर	15 lectures
घटक २	ग्रामीण साहित्य अ. ग्रामीण साहित्य – संकल्पना व मराठीतील परंपरा ब. 'कापूसकाळ' – कैलास दौंड यांची कादंबरी	15 lectures
घटक ३	दलित साहित्य अ. दलित साहित्य संकल्पना व मराठीतील परंपरा ब. 'फिर्याद' – हिरा बनसोडे यांचा काव्यसंग्रह	15 lectures

- References (Common Reference Books For Sem V & VI)

SEMESTER V

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR504	04	भाषाविज्ञान	04	04

SEMESTER VI

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR604	04	मराठी व्याकरण	04	04

Course Code: T.Y.B.A

Course Title: Marathi IV (RUAMAR 504 & RUMAR 604)

मराठी व्याकरण आणि भाषाविज्ञान

Academic year 2019-20

Learning Objectives:

या विषयपत्रिकेतर्गत सत्र ५मध्ये भाषाविज्ञान आणि सत्र ६मध्ये मराठी व्याकरण असे विभाग करण्यात आले आहेत.

भाषाविज्ञान विषयपत्रिकेचा हेतू भाषेकडे पाहण्याचा शास्त्रीय दृष्टिकोण विकसित करणे हा आहे. भाषाविज्ञान या आधुनिक काळात दिवसेंदिवस महत्त्वाच्या ठरत चाललेल्या ज्ञानशाखेविषयी विद्यार्थ्यांमध्ये जाणीव निर्माण करणे हाही उद्देश आहे. त्याकरिता भाषाविज्ञानातील विविध अभ्यासविषयक दृष्टिकोणांचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून दिला जातो. त्यापैकी वर्णनात्मक भाषाविज्ञान या ज्ञानशाखेतील मूलभूत संकल्पना विद्यार्थ्यांना समजावून दिल्या जातात.

मराठी व्याकरणातील मूलभूत संकल्पनांचा विद्यार्थ्यांना परिचय होवून या संकल्पनांविषयीच्या व्याकरणकारांमधील मतमतांतरांविषयीचे भान विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण व्हावे हा मराठी व्याकरणाच्या पदवी पातळीवरील अभ्यासक्रमाचा हेतू आहे.

Learning Outcomes:

विद्यार्थ्यांना भाषेकडे वैज्ञानिक दृष्टिकोणाने पाहण्याचे महत्त्व कळते. भाषेचा केवळ भाषालक्ष्यी अभ्यास कसा करता येतो याचा, तसेच भाषाभ्यासाची विविध क्षेत्रांचा परिचय होतो. भाषाविषयक आणि भाषाभ्यासविषयक गैरसमजूती दूर होतात. मराठी भाषेच्या व्याकरणाविषयी सुस्पष्टता येते.

Detail Syllabus

SEMESTER V		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR504	भाषाविज्ञान	04
घटक १	भाषाशास्त्राच्या विविध शाखा – वर्णनात्मक, ऐतिहासिक व समाजशास्त्रीय	15 lectures
घटक २	स्वनिम विन्यास (स्वन, स्वनिम, स्वनांतर, स्वनिमांचे प्रकार, स्वनिम विश्लेषणाची तत्त्वे - तंत्रे)	15 lectures
घटक ३	रूपिमविन्यास – रूपिका, रूपिम, रूपिकांतर, रूपिमांचे प्रकार, रूपिमप्रक्रिया	15 lectures
घटक ४	अर्थविन्यास – भाषिक अर्थाचे स्वरूप, शब्दार्थाचे प्रकार, अर्थ आणि त्यांचे परस्परसंबंध	15 lectures

References:

- 1) काळे, कल्याण व इतर (संपा.), आधुनिक भाषाविज्ञान (संरचनावादी, सामान्य आणि सामाजिक), प्रतिमा, पुणे, (दु. आ.), २००३.
- 2) काळे, कल्याण व इतर (संपा.), वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : स्वरूप आणि पद्धती, गोखले एज्युकेशन सोसायटी, नाशिक, १९८२
- 3) गजेंद्रगडकर, श्री. न., भाषा आणि भाषाशास्त्र, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, (दु. आ.), १९७९
- 4) गोविलकर, लीला, वर्णनात्मक भाषाविज्ञान, आरती, डोंबिवली, १९९२
- 5) धोंगडे, रमेश, सामाजिक भाषाविज्ञान, दिलीपराज, पुणे, २०१२
- 6) पुंडे, द. दि., सुलभ भाषाविज्ञान, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २००५
- 7) मालशे, स. गं. व इतर (संपा.), भाषाविज्ञान : ऐतिहासिक व वर्णनात्मक, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००५ (ति. आ.)
- 8) मालशे, स. गं. व इतर (संपा.), भाषाविज्ञानपरिचय, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००५ (दु. आ.)

Detail Syllabus

SEMESTER _VI_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR604	मराठी व्याकरण	04
घटक १	शब्दांचे वर्गीकरण – पारंपरिक व आधुनिक	15 lectures
घटक २	विकरण – लिंग, वचन, विभक्ती, आख्यात	15 lectures
घटक ३	शब्दसिद्धी	15 lectures
घटक ४	प्रयोगविचार	15 lectures

References :

- 1) मराठी व्याकरण – मोरो केशव दामले
- 2) मराठी व्याकरणविवेक – मा. ना. आचार्य
- 3) मराठी व्याकरण – डॉ. प्रकाश परब
- 4) मराठी व्याकरण स्वरूप आणि समस्या - श्री. न. गजेंद्रगडकर
- 5) मराठी व्याकरण वाद आणि प्रवाद – कृ. श्री. अर्जुनवाडकर

SEMESTER V

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR505	04	आधुनिक मराठी साहित्य	04	04

SEMESTER VI

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR605	04	आधुनिक मराठी साहित्य	04	04

Course Code: T.Y.B.A

Course Title: Marathi V (RUAMAR505 & RUAMAR605)

आधुनिक मराठी साहित्य

Academic year 2019-20

Learning Objectives:

आधुनिक मराठी साहित्य परंपरेचा स्थूल परिचय विद्यार्थ्यांना ठळक कलाकृतींद्वारे करवून देणे हा या अभ्यासपत्रिकेमागील उद्देश आहे. आधुनिक – आधुनिकता – आधुनिकवाद या संज्ञा स्पष्ट होऊन प्रत्यक्ष कलाकृतींच्या अभ्यासातून या संकल्पनांचा विद्यार्थ्यांना प्रत्यय यावा यादृष्टीने आधुनिक मराठी साहित्यातील कथा – कादंबरी – कविता – नाटक या ठळक साहित्यप्रकारांतील एकेक कलाकृती अभ्यासासाठी नेमण्यात आलेल्या आहेत.

Learning Outcomes:

आधुनिक मराठी साहित्याविषयी विद्यार्थ्यांचे भान वाढते. प्राचीन आणि मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयापेक्षा आधुनिक साहित्यातील आशयाचे आणि अभिव्यक्तीचे निराळेपण विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येते. विकासप्रक्रियेविषयी सजगता निर्माण होते.

Detail Syllabus

SEMESTER V		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR505	आधुनिक मराठी साहित्य	04
घटक १ व घटक २	ग्लानिर्भवती भारत – अरूण साधू, कथासंग्रह (कथांची आशयसूत्रे व कथांचे रूपबंध यांसह)	30 lectures
घटक ३ व घटक ४	राहीच्या स्वप्नांचा उलगडा – भारत सासणे, कादंबरी (आशयसूत्र व कादंबरीचा रूपबंध यांसह)	30 lectures

References (Common Reference Books For Sem V & VI):

- 1) कवितेचा शोध, वसंत पाटणकर, मौज प्रकाशन, २०११
- 2) निरीक्षा, मीना जोशी, सुपर्ण प्रकाशन, १९७८
- 3) वाङ्मयीन संदर्भ आणि अवलोकन, सोमनाथ कोमरपंत, मित्र प्रकाशन, १९९२
- 4) प्रमेय आणि प्रबंध, प्रल्हाद वडेर, गोमंतक मराठी अकादमी, १९९७
- 5) क्षितिजरंग, सोमनाथ कोमरपंत, मित्र प्रकाशन, १९९३
- 6) साहित्य प्रत्यय, भा.ल.भोळे, स्वरूप प्रकाशन, २००१
- 7) खडक आणि पाणी, गंगाधर गाडगीळ, उत्कर्ष प्रकाशन, १९०६
- 8) निवडक समीक्षा, रा.ग.जाधव, पद्मगंधा प्रकाशन, २००६
- 9) साहित्य निर्मिती व समीक्षा, दि. के. बेडेकर, लोकवाङ्मयगृह, २००८
- 10) ललित कविता विशेषांक, फेब्रुवारी, २०१३
- 11) आशय आणि आविष्कार, प्रल्हाद वडेर, मेहता पब्लिशिंग, १९८८
- 12) सामाजिक नाटक – स्वरूपविचार, प्रकाश मेदककर, साहित्यसेवा प्रकाशन, १९९१
- 13) रंग नाटकाचे, पुष्पा भावे, राजहंस प्रकाशन, २०१२

- 14) आधुनिक नाट्यविचार, अनंत देशमुख, पुष्प प्रकाशन, १९९३
- 15) मला दिसलेली नाटके, धों.वि.देशपांडे, रविराज प्रकाशन, १९८९
- 16) पंचमवेध, माधव मनोहर, अक्षर प्रकाशन, १९९८
- 17) नाटकी निबंध, गो.पु.देशपांडे, लोकवाङ्मयगृह, १९९५
- 18) समीक्षेतील नव्या संकल्पना, संपा. मनोहर जाधव, स्वरूप प्रकाशन, २००१
- 19) साहित्य आणि समाज, गो.मा.पवार गौरवग्रंथ, संपा. नागनाथ कोत्तापल्ले, प्रतिमा प्रकाशन, २००७
- 20) किंबहुना, रविंद्र किंबहुने, लोकवाङ्मयगृह, २०१०
- 21) वाटा आणि मुक्काम, भारत सासणे व अन्य, मौज प्रकाशन, २००९
- 22) कथा युगभानाची, संपा. मीना गोखले, ग्रंथाली, २०१५
- 23) निवडक भारत सासणे, संपा. प्रदीप कर्णिक, चंद्रकांत भोंजाळ, लोकवाङ्मयगृह, २०१३
- 24) भारत सासणे नावाचे बेट, महाराष्ट्र टाईम्स, १० ऑगस्ट २०१४
- 25) ललित नाटक विशेषांक, ऑक्टोबर २०१३
- 26) ललित कादंबरी विशेषांक, नोव्हेंबर २०१३

**Detail Syllabus
SEMESTER VI**

Course Code	Title	Credits
RUAMAR605	आधुनिक मराठी साहित्य	04
घटक १ व घटक २	मृण्मयी – इंदिरा, संपादक – रमेश तेंडुलकर, सुविचार प्रकाशन, पुणे, १९८४ या संग्रहातील निवडक कवितांचा अभ्यास नेमण्यात आला आहे. कविता क्रमांक पुढीलप्रमाणे – ९, १३, १८, २७, २८, ३१, ३३, ३५, ३६, ३७, ४०, ४१, ४२, ४५, ४६, ४९, ५०, ५२, ५७, ६६, ७०, ७५, ७७, ८१, ८२	30 lectures
घटक ३ व घटक ४	उद्धवस्त धर्मशाळा – गो. पु. देशपांडे, नाटक (आशयसूत्र व नाटकाचा आकृतीबंध यांसह)	30 lectures

- References (Common Reference Books For Sem V & VI)

SEMESTER V

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR506	04	व्यवसायाभिमुख मराठी	3.5	03

SEMESTER VI

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR606	04	व्यवसायाभिमुख मराठी	3.5	03

Course Code: T.Y.B.A

Course Title: Marathi VI (RUAMAR 506 & RUAMAR 606)

व्यवसायाभिमुख मराठी

Academic year 2019-20

Learning Objectives:

या विषयपत्रिकेतर्गत साहित्यकेंद्री अभ्यासाला उपयोजन क्षेत्राशी जोडणे हा हेतू ठेवून विविध व्यावसायिक कौशल्यांचा स्थूल परिचय विद्यार्थ्यांना करून दिला जातो. भाषांतर, अर्वाचिनीकरण, रूपांतर या कौशल्यांची तात्विक मांडणी समजावून देऊन त्याचा प्रत्यक्ष सराव करून घेणे; तसेच मुलाखत लेखन, ग्रंथपरीक्षण, चित्रपट परीक्षण, नाट्यपरीक्षण, वाङ्मयीन निबंध इ. लेखनविषयक कौशल्यांची सखोल जाण विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण करणे हा अभ्यासपत्रिकेचा हेतू आहे.

Learning Outcomes:

या विषयपत्रिकेद्वारे विविध भाषिक कौशल्यांचा विद्यार्थ्यांना परिचय आणि सराव झाल्यामुळे मराठीतील अनेक कार्यक्षेत्रांची माहिती विद्यार्थ्यांना होऊन आपल्या मानसिक कलानुसार त्या क्षेत्रात आत्मनिर्भर होण्यासाठी त्यांना चालना मिळते.

Detail Syllabus

SEMESTER V		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR506	व्यवसायाभिमुख मराठी	3.5
घटक १	भाषांतर – सैद्धान्तिक विचार १. भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर, अर्वाचीनीकरण या स्वरूपभेदांची चर्चा २. ललित साहित्याचे भाषांतर – सांस्कृतिक भेदांच्या संदर्भाचे महत्त्व	10 lectures
घटक २	मध्ययुगीन मराठीचे प्रमाण मराठीत प्रत्यक्ष भाषांतर	10 lectures
घटक ३	उताऱ्याचे मराठीत प्रत्यक्ष भाषांतर	10 lectures
घटक ४	लाखत आणि मुद्रितशोधन १. मुलाखतीची पूर्वतयारी आणि विविध माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन (आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी, वर्तमानपत्र, नियतकालिक, प्रकट मुलाखत इ.) २. मुद्रितशोधन कसे करावे, खुणांचा परिचय आणि सराव	10 lectures

References (Common Reference Books For Sem V & VI):

- 1) नसिराबादकर, ल. रा., व्यावहारिक मराठी, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
- 2) डॉ. शेकडे, सुभाष, व्यावहारिक मराठी अध्यापनाच्या दिशा, ऋतू प्रकाशन, अहमदनगर, २०१२
- 3) डॉ. प्रकाश परब, व्यावहारिक मराठी
- 4) डॉ. सदा कऱ्हाडे, भाषांतर
- 5) रा. ग. जाधव, वाङ्मयीन निबंध
- 6) डॉ. केतकी मोडक आणि इतर, उपयोजित मराठी
- 7) अंजली सोमण, भाषांतर मीमांसा

Detail Syllabus

SEMESTER _VI_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR606	व्यवसायाभिमुख मराठी	3.5
घटक १	वाङ्मयीन निबंधाचे लेखन	15 lectures
घटक २	ग्रंथपरीक्षण सैद्धांतिक मांडणी	15 lectures
घटक ३	नेमलेल्या कलाकृतींचे प्रत्यक्ष परीक्षण 1. इंधन 2. अंधाराच्या पारंब्या	5 lectures
घटक ४	नेमलेल्या चित्रपट आणि नाट्यकृतींचे प्रत्यक्ष परीक्षण 1. कोर्ट 2. घाशीराम कोतवाल	10 lectures

- References (Common Reference Books For Sem V & VI)

MODALITY OF ASSESSMENT

Theory Examination Pattern:

A) Internal Assessment - 40% :40 marks.

(FOR ALL 6 PAPERS AND BOTH SEMESTERS V & VI)

Sr No	Evaluation type	Marks
1	Internal Class Test with Objective Type Questions and Short Notes	20
2	One Assignment (Written / Group Performance / PPT)	20

B) External examination - 60 % (MARATHI I, II, IV FOR BOTH SEMESTER V & VI)

Semester End Theory Assessment - 60 marks

- Duration - These examinations shall be of 2 hours duration.
- Paper Pattern:
 - 1) There shall be 4 questions each of 15 marks. On each unit there will be **ONE** questions.
 - 2) All questions shall be compulsory with internal choice.

Questions	Options	Marks	Questions on
Q.1	Any 1out of 2	15	Unit I
Q.2	Any 1out of 2	15	Unit II
Q.3	Any 1out of 2	15	Unit III
Q.4	Any 1out of 2	15	Unit IV

B) External examination - 60 % (MARATHI III, FOR BOTH SEMESTER V & VI)

Semester End Theory Assessment - 60 marks

- Duration - These examinations shall be of **__2__ hours** duration.
- Paper Pattern:
 - 1) There shall be **__4__** questions each of **_15_**marks. On each unit there will be **1** questions of **15** marks and **1** short note of **5** marks.
 - 2) All questions shall be compulsory with internal choice.

Questions	Options	Marks	Questions on
Q.1	Any 1 out of 2	15	Unit I
Q.2	Any 1 out of 2	15	Unit II
Q.3	Any 1 out of 2	15	Unit III
Q.4 A)	Any 1 out of 2	05	Unit I
B)	Any 1 out of 2	05	Unit II
C)	Any 1 out of 2	05	Unit III

B) External examination - 60 % (MARATHI V, FOR BOTH SEMESTER V & VI)

Semester End Theory Assessment - 60 marks

- Duration - These examinations shall be of **__2__ hours** duration.
- Paper Pattern:
 - 1) There shall be **__4__** questions each of **_15_**marks. On each unit there will be **1** question of **15** marks and **2** short notes of **7.5** marks.
 - 2) All questions shall be compulsory with internal choice.

Questions	Options	Marks	Questions on
Q.1	Any 1 out of 2	15	Unit I
Q.2	Any 2 out of 4	15	Unit I
Q.3	Any 1 out of 2	15	Unit II
Q.4	Any 2 out of 4	15	Unit II

B) External examination - 60 % (MARATHI VI, SEMESTER V & VI)

Semester End Theory Assessment - 60 marks

- Duration - These examinations shall be of 2 hours duration.
- Paper Pattern:
 - 1) There shall be 4 questions each of 15 marks. On each unit there will be 1 question of 15 marks.
 - 2) All questions shall be compulsory. Internal choice within some questions.

MARATHI VI (SEM V)

Questions	Options	Marks	Questions on
Q.1	Any 1 out of 2	15	Unit I
Q.2	Any 2 out of 3	15	Unit II
Q.3	Any 2 out of 3	15	Unit III
Q.4 A)	Any 1 out of 2	08	Unit IV
B)	Single question, no internal choice	07	

MARATHI VI (SEM VI)

Questions	Options	Marks	Questions on
Q.1	Any 1 out of 4	15	Unit I
Q.2	Any 1 out of 2	15	Unit II
Q.3	Any 1 out of 2	15	Unit III
Q.4	Any 1 out of 2	15	Unit IV

Overall Examination and Marks Distribution Pattern

Semester V Theory Exam

Course	501	502	503	504	505	506	Grand Total
Internal	40	40	40	40	40	40	600
External	60	60	60	60	60	60	
Total	100	100	100	100	100	100	

Semester VI Theory Exam

Course	601	602	603	604	605	606	Grand Total
Internal	40	40	40	40	40	40	600
External	60	60	60	60	60	60	
Total	100	100	100	100	100	100	